

A jövő
megjósolásnak
leghatékonyabb
módja, ha
nekiállunk
megalkotni.

(Peter Drucker)

Sarkozy elnökségének összefoglalása a kampányban tett ígéretei tükrében

A francia elnök mérlege

Golovics József (az EuVI gyakornoka)

IV. évfolyam
2. szám

2012.
március 28.

Bevezetés

A 2012-es évben Franciaországban elnökválasztásra kerül majd sor, melyen – február óta hivatalosan is tudjuk – Nicolas Sarkozy is indulni fog. A jelenlegi elnök szereplését nagy mértékben befolyásolja majd, hogy az emberek miként ítélik meg a mögöttünk lévő ciklus eredményeit.

2007-ben Sarkozy nagy ambíciókkal vágott neki az elnökségnek. A kampányában jelszóként használt „rupture” (szakítás) szó egyértelműen utalt arra, hogy a politikus komoly, s határozott újító szándékkal kíván az előtte álló évekre tekinteni. Terveit azonban már a következő évben felül kellett vizsgálnia, hiszen a 2008-ban felszínre kerülő válság Franciaországot is érzékenyen érintette.

Ennek ellenére azonban nem lehet azt mondani, hogy a válságot követő években Sarkozy passzív elszenvedője lett volna a történéseknek. Franciaország elnökeként aktív alakítója próbált lenni a folyamatoknak mind az európai szinten, mind pedig odahaza. Ezzel együtt azonban nem sikerült a francia

közvélemény egészének szimpátiáját elnyernie, sőt, saját korábbi szavazói közül is jó néhányat elveszített.

Ez utóbbi mindenképpen az elnöki szereplésének, tetteinek vagy éppen azok hiányának tudható be. A jelenlegi közvélemény-kutatási adatok azt mutatják, hogy ha most lennének a választások, akkor Sarkozy bizony alulmaradna politikai vetélytársaival szemben.

Azt azonban, hogy tavasszal pontosan milyen eredmények születnek, az előrejelzések alapján lehetetlen megjósolni. Jelen írás nem is erre kíván kísérletet tenni, sokkal inkább az elmúlt ciklus tapasztalatait kívánja összegezni. Ennek megfelelően a továbbiakban azt fogom megvizsgálni, hogy Sarkozy 2007-es programjából melyek voltak azok az elemek, melyek megvalósultak, s melyek azok a pontok, ahol még vannak hiányosságok.

Tervek és a valóság

Nicolas Sarkozy a 2007-es elnökválasztási kampányában nagy hangsúlyt kívánt helyezni a foglalkoztatás kérdésére, ezen a területen látott ugyanis kitörési lehetőséget a francia gazdaság számára. Úgy vélte, hogy egy liberális reformprogrammal, a munkaerőpiac rugalmasabbá tételével, az adóterhek csökkentésével jelentős javulás érhető el a munkanélküliség terén.

csomagot mégis sokan támadták amiatt, hogy az egyértelműen a tehetősebb rétegeknek kedvez. Elnökjelöltként Sarkozy arról is beszélt, hogy a munkanélküliségi rátát intézkedései nyomán 5% alá kívánja leszorítani, ám ezt nem sikerült teljesíteni: a mutató 2008-ig valóban csökkent, egészen 7,5%-ig, onnantól kezdve azonban a válság hatására meredeken emelkedni kezdett, s 2010-ben már majdnem elérte a 10%-ot is.

Résumé des intentions de vote au 2ème tour

	Ifop R	CSA	LH2	Opinion-Way	Ipsos	BVA	Harris	Ifop	Opinion-Way	CSA	LH2	BVA
	20-23 févr.	20 févr.	17-18 févr.	17-18 févr.	17-18 févr.	15-16 févr.	9-13 févr.	9-12 févr.	6-8 févr.	6-7 févr.	3-4 févr.	3-4 févr.
François Hollande	56	56	55	56	59	56	57	57,5	56	60	57	58
Nicolas Sarkozy	44	44	45	44	41	44	43	42,5	44	40	43	42

Sarkozy hangsúlyozta, hogy vissza szeretné adni a munka értékét, ezért tette kampánya egyik jelmondatává a „több pénzért többet dolgozni” szlogent („*Travailler plus pour gagner plus*”). Sarkozy ígéretei között szerepelt a harmincöt órás munkahét korlátjának eltörlése vagy a túlóra-bér adómentessége, melyek várakozásai szerint jó ösztönzőként funkcionálnának mind a munkaadók, mind a munkavállalók felé.

Ennek megfelelően az elnök már a megválasztása évében életbe léptette azt a „fiskális csomag” (*paquet fiscal, loi TEPA*) ragadványnévvel ellátott jogszabályt, mely többek között olyan intézkedéseket tartalmazott, mint a túlóra-bérek megemlése és adómentessé tétele, az örökösök adóterheinek könnyítése vagy a befektetett tőke vagyonadóból való levonhatóságának lehetősége.

Bár a meghozott intézkedések nem álltak ellentétben Sarkozy ígéreteivel, a

1. ábra - Az elnökválasztás második fordulójában várható eredmények

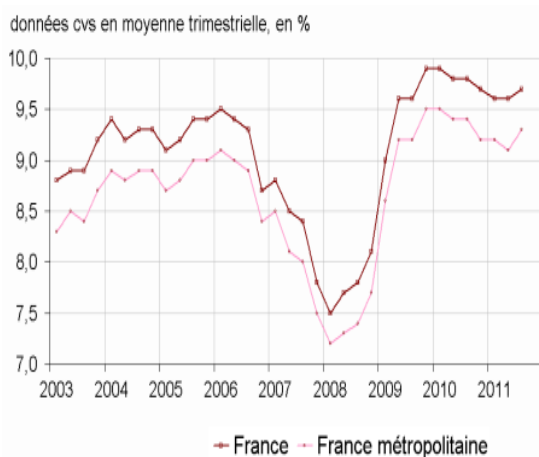
A 2007-es választás kényes témájának számított a bevándorlás kérdése is. Sarkozy az ügyben úgy foglalt állást, hogy szerinte a Franciaországba érkezőktől alapvető elvárás kellene, hogy legyen a nyelv ismerete, valamint azt mondta, ragaszkodni fog az éves bevándorlási plafonhoz is.

Ezek kezelésére egy bevándorlásért felelős minisztérium létrehozását javasolta, melyet megválasztása után fel is állított. Ami a jogi szabályozást illeti, még 2007 folyamán születtek olyan törvények, melyek mérsékelni voltak hivatottak az illegális migrációt.

A továbbiakban érdemes megemlékezni arról is, hogy mit ígért Sarkozy az ország intézményi berendezkedésével kapcsolatban. Az elnökjelölt 2007-ben kijelentette: nem szeretne radikális reformokat ezen a téren, meg kívánja védeni az ötödik

köztársaságot. Ehhez képest azonban 2008 júliusában egy olyan alkotmány-reformot hajtott végre, mely egyedülálló-nak számít 1958 óta.

Ebben többek között olyan változtatások szerepelnek, mint például az, hogy egy személy kettőnél több alkalommal nem töltheti be az elnöki tisztséget, vagy az a módosítást, mely kimondja: a választók 10%-ának aláírásával népszavazás kezdeményezhető. Ez a két elem egyébként már Sarkozy kampányában is előkerült, utóbbi annak kapcsán, hogy a jelölt kifejtette: jobban be szeretné vonni az embereket a döntéshozatalba.

2. ábra - A munkanélküliség ráta alakulása

A téma magyar vonatkozása kapcsán megemlítendő, hogy az alkotmány-reformot, mely már-már a fél francia alkotmány átírásával járt (35 módosított és 9 új cikk) - s mely szintén a francia EU-elnökség időszakára esett - korántsem övezte akkora figyelem és kritikai hullám az Európai Unió részéről, mint hazánk új Alaptörvényének elfogadását az elnöki félévünk alatt, valamint a ciklust követően.

Felemásnak mondható azonban Sarkozy azon szándékának megvalósulása, mely szerint erősíteni kívánja a Parlamentet, azon belül is különösen az ellenzék hatalmát. A Parlament jogosítványai ugyanis tényleg bővültek az alkotmány-

reform révén, az ellenzék viszont semmi-vel sem került jobb pozícióba a korábbi állapotokhoz képest.

Ami pedig a választók és a Parlament előtti elnöki számadást illeti, arról elmondhatjuk, hogy hiába ígérte meg Sarkozy, hogy erre rendszeresen sort fog keríteni, a jogi szabályozás szerint ennek évente csak egyszer kell megtörténnie.

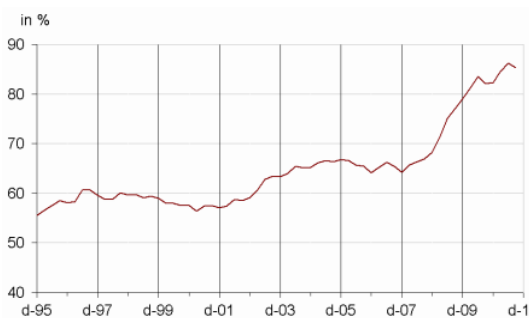
Hasonló megítélés alá eshet azon jogszabály is, mely egy minimális szolgáltatási szintet hivatott biztosítani a sztrájkok ideje alatt. Jóllehet, megválasztása előtt Sarkozy az erre vonatkozó terveit nem részletezte, az azonban többek elégedetlenségét váltotta ki, hogy a végül elfogadott törvény csak a földi közlekedésre lett alkalmazható.

Mіндеzek után szót kell ejteni Sarkozy egy olyan fontos ígéretéről is, mely nem vált valóra. A kampány során a jelölt kategorikusan kijelentette, hogy a jövőben a kiadásokat nem szabad majd adósságok révén finanszírozni. Ezzel szemben azonban – bár ez nagyban betudható a válság következményének – az államadósság Sarkozy elnöksége alatt folyamatosan emelkedett.

Végezetül nem szabad megfeledkezni az elnök külpolitikájáról sem, mely az előre tervezhetetlen események miatt talán sokrétűnek, ugyanakkor igen markánsnak is mutatkozott. Sarkozy külpolitikai beállítottsága kezdetben egyértelműen az atlantista jelzővel volt jellemezhető, ám amint az Unió problémái súlyosbodni kezdtek, visszafordult a kontinens felé, s Angela Merkellel karöltve azon voltak, hogy a francia-német tandem beindítása révén rendbe tegyék az európai gazdaságot.

Az atlanti elköteleződésben lévő kettőség tetten érhető volt az elnök afganisztáni háborúhoz való hozzáállás kapcsán is: jelöltként Sarkozy még inkább a kivonu-

lás pártján állt, megválasztása után azonban szinte rögtön újabb egységeket küldött a közel-keleti államba. Ezt követően viszont 2011-ben azt mondta, hogy „egy háborút tudni kell befejezni”, s ennek megfelelően bejelentette a csapatok folyamatos kivonását az országból (2013-ig).

3. ábra
Az államadósság alakulása a GDP
százalékában

A nemzetközi krízishelyzetek során történő aktív közreműködésben egyébként Sarkozy egész elnöksége alatt jeleskedett: 2007-ben a bolgár nővérek líbiai megmentésében, 2008-ban az orosz-grúz fegyverszünet megkötésében, 2011-ben pedig líbiai beavatkozásban valamint az elefántcsontparti békefenntartásban vállalt aktív szerepet.

Ezen cselekedetei mind azt bizonyítják, hogy Sarkozy a gaullista hagyományokra építve továbbra is azt szeretné, ha Franciaország ki tudná venni a részét a világpolitika alakításából. Az, hogy ezen célja elérése érdekében olykor önmagának is ellent kellett mondania – ld. 2007-ben még egyezmények Kadhafival -, az sokkal inkább a külső körülményeknek volt köszönhető.

A karakteres fellépés Európa-politikájában is látszódott: ha úgy ítélte meg, akkor az EU-n belül is felvállalta a konfliktusokat. Gondolhatunk itt a romániai romák hazatelepítésére, az észak-afrikai menekültek olasz határon történő feltartóztatására

vagy a törökök csatlakozás kategorikus ellenzésére.

Ezen utóbbi ügyre vonatkozó álláspontját ugyan már a választások előtt világossá tette, ám az talán mégis sokakat meglepett, hogy Törökország uniós taggá válásának ellensúlyozására olyan tervekkel állt elő, mint amilyen a Mediterrán Unió gondolata volt.

Összegzés

Mint az a fentiekből is látszik, Sarkozy több dologban is eltért a kampánya során hangoztatott tervektől. Az azonban egyértelműen elmondható, hogy megválasztása után közvetlenül még igyekezett tartani magát az ígéreteihez - számításait a 2008-as válság húzta keresztül.

Addig az elnök tevékenységét egyértelműen a liberális piacgazdaság előtérbe helyezése jellemezte, a válságot követően viszont kénytelen volt visszatérni a Franciaországban hagyományosnak mondható erős állam szerepére építő politikához.

Ilyen körülmények között tehát érthetőnek mondható az, hogy Sarkozy nem tudta végrehajtani azt a fajta „szakítást”, melynek véghezviteléhez a választók bizalmat szavaztak neki. Ennek ellenére azonban azt sem állíthatjuk, hogy a válság megkötötte volna a kezeit: elődjéhez képest ugyanis - még a külső körülmények hatásától eltekintve is – véleményünk szerint több előrelépést tett Franciaország megreformálásának útján.

Az pedig, hogy mindeközben a világpolitika színterén is aktív szereplőként tudott jelen lenni, mindenképpen pozitívumként könyvelhető el.

Összefoglalásul tehát azt mondhatjuk, hogy a helyzetfelismerés és az ehhez való aktív alkalmazkodás terén nem lehet panasza a franciáknak Nicolas Sarkozy tevékenységére.

Az idén esedékes elnök-választást azonban nem csupán ez fogja befolyásolni, a választók nem pusztán ez alapján fognak dönteni: számukra az lehet meghatározó erejű, hogy hogyan ítélik meg Sarkozy közpolitikai tevékenységét.

Ezen a téren pedig a közvélemény-kutatások szerint nem vizsgázott jelesre az elnök a polgárok szemében, így a

tavasszal esedékes választásoknak Sarkozy koránt sem a biztos győzelem tudatával fog nekivágni.

A fenti írásban kifejtettek a szerző magánvéleményét tükrözik, mely nem feltétlenül egyezik az Europa Varietas Intézet álláspontjával.

Ábrák jegyzéke

1. ábra: Az elnökválasztás második fordulójában várható eredmények (*Résumé des intentions de vote au 2ème tour*)

<http://www.sondages-en-france.fr/sondages/Elections/Pr%C3%A9sidentielles%202012>

(letöltés ideje: 2012. február 23.)

2. ábra: A munkanélküliség ráta alakulása (*Taux de chômage au sens du BIT*)

<http://www.insee.fr/fr/themes/info-rapide.asp?id=14>

(letöltés ideje: 2012. február 23.)

3. ábra: Az államadósság alakulása a GDP százalékában (*Dette au sens de Maastricht des administrations publiques en point de PIB*)

<http://www.insee.fr/fr/themes/info-rapide.asp?id=40>

(letöltés ideje: 2012. február 23.)

Források

- Les promesses du candidat Sarkozy en 2007. In: *Le site des élections présidentielles 2012*
<http://www.elections-president.fr/programme/promesses-sarkozy/>
(letöltés ideje: 2012. február 23.)
- Loi n° 2007-1223 du 21 août 2007 en faveur du travail, de l'emploi et du pouvoir d'achat. In: *Le site de l'Assemblée Nationale*
http://www.assemblee-nationale.fr/13/dossiers/Mesures_travail_emploi_et_pouvoir_achat.asp
(letöltés ideje: 2012. február 29.)
- Profile - French President Nicolas Sarkozy. In: *Reuters.com*
<http://in.reuters.com/article/>

[2010/08/24/](http://www.bbc.co.uk/1/hi/europe/2012/02/20120223_sarkozy_election.shtml)

[idINIndia-51036620100824](http://www.bbc.co.uk/1/hi/europe/2012/02/20120223_sarkozy_election.shtml)

(letöltés ideje: 2012. február 23.)

- Profile: Nicolas Sarkozy. In: *BBC Homepage*
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/3673102.stm>
(letöltés ideje: 2012. február 23.)
- Timeline: Nicolas Sarkozy's presidency. In: *Reuters.com*
<http://www.reuters.com/article/2012/02/15/us-france-election-sarkozy-timeline-idUSTRE81E1B420120215>
(letöltés ideje: 2012. február 29.)

A szerzőről :

Golovics József az Europa Varietas Intézet gyakornoka, nemzetközi kapcsolatok szakos hallgató a Budapesti Corvinus Egyetemen

golovics.jozsef(kukac)gmail(pont)com

AZ EDDIG MEGJELENT EuVI ELEMZÉSEK LISTÁJA :

<http://www.europavarietas.org>*Türke András István***Az új magyar alkotmány külpolitikai szemszögből***A magyar alkotmányozás rejtett csapdái és néhány nemzetközi példa*

2012.01.04. - EuVI Elemzések IV./1

*Türke András István***A Keleti Partnerség***A lengyel „nagyhatalmi politika” és az EU szomszédságpolitika kudarcának eredménye?*

2011.11.30. - EuVI Elemzések III./4

*Schlenker Ádám***Elítelméletek Kelet-Közép-Európában és Magyarországon***Az 1989-es rendszerváltás után*

2011.10.21 EuVI Elemzések III./3

*Türke András István***Szerbia az EU-integráció útján : tények a „kincstári optimizmus” mögött***Hogyan célszerű kezelnie a szerb kérdést a magyar uniós elnökségnek?*

2011.01.27. - EuVI Elemzések III./2

*Türke András István***Erős elnökséggel az erős Európáért (?)**

2011.01.06. - EuVI Elemzések III./1

*Türke András István (szerk.)***A szlovén elnökségtől a lengyel elnökségig***Szerzők : Bródy Anikó; Horbulák Zsolt; Kinga Torbicka; Dr. Türke András István Ph.D; Dr. Hosszú Hortenzia Ph.D; dr. Pusztai Dávid; Velich Katalin*

2010.09.22. - EuVI Elemzések II./8

*Türke András István***Lengyel külpolitika az elnökválasztás után***(Több mint stílusváltás?)*

2010.07.21. - EuVI Elemzések II./7

*Türke András István***Az új magyar külpolitika várható irányvonalai***Hungary is facing a value-oriented change*

2010.05.27. - EuVI Elemzések II./6

*Türke András István***Kína világpolitikai törekvései**

2010.05.10. - EuVI Elemzések II./5

*Türke András István***A Dakar Rally biztonsági kockázatai Afrikában**

2010.04.25. - EuVI Elemzések II./4

Marton Péter - Túrke András István

Nemzetközi szélsőséges politikai tendenciák

(Iszlám fundamentalizmus, szélsőséges mozgalmak Európában, Ázsiában, Dél-Amerikában)
2010.04.14. - EuVI Elemzések II./3

Túrke András István

La restructuration de l'industrie militaire en Hongrie (1988-2010)

(A magyar védelmi ipar átstrukturálódása az EU közös védelmi iparának kialakulása tükrében)

2010.02.18. - EuVI Elemzések II./2

Túrke András István

A szlovák államnyelv-törvény legújabb módosításai

Avagy hogyan tovább Knut Vollebaek főképviselő úr

2010.01.18. - EuVI Elemzések II./1

Túrke András István

Franciaország és az EU bevándorlási problémái

Az immigráció probléma vagy gazdasági szükségszerűség?

2009.06.25. - - EuVI Elemzések I./4

Túrke András István

Kudarca ítélt-e a Nabucco-projekt?

Az EU energiapolitikai lehetőségeiről világpolitikai perspektívában

2009.04.29. - EuVI Elemzések I./3

Túrke András István

Franciaország reintegrációja a NATO katonai struktúrájba

« Ment is, meg nem is, köszönt is meg nem is, vitt ajándékot meg nem is »

2009.04.03. - EuVI Elemzések I./2

Túrke András István

« Eco(il)logique » : a környezetvédelem, mint a válság megoldásának csodafegyvere (?)

Milyen valódi lépéseket kéne megtenni az EU-nak a válság kezelésére ?

2009.03.06. - EuVI Elemzések I./1

EUROPA VARIETAS INTÉZET

<http://www.europavarietas.org>

EuVI ELEMZÉSEK | ISSN : 2061-9812 | **Kiadó** : Europa Varietas Alapítvány – 1135 Budapest,
Szent László út 15. 5. em. 8. | **Felelős szerkesztő** : Túrke András István Ph.D | © 2009-2012
Megrendelés : [info\(kukac\)europavarietas\(pont\)org](mailto:info(kukac)europavarietas(pont)org)

© Minden jog fenntartva. Tilos a jelen kiadvány egészének vagy egyes részeinek, valamint formai elemeinek és illusztrációinak felhasználása, a kiadó előzetes engedélye nélkül.